

GAZİANTEP TARİHİNDE ÖNCÜ BİR KADIN

NÜKET ALEVLI ERSOY

—
Anı
Biyografi
—

HAŞİM
AKMAN

Haşim Akman, Nevşehir’de doğdu. İ. Ü. Edebiyat Fakültesi’nde okudu. *Yeni Düşün*, *Nokta*, *Tempo* ve *Aktüel* dergilerinde yazar, redaktör ve editör olarak çalıştı; görsel ve yazılı günlük medyada yöneticilik yaptı. Daha önce Doğan Kitap’tan *Otuz Yıldır 12 Eylül* ile *Türk Tekstil ve Eğitim Sektöründe Gaziantep’li Bir Öncü Cemil Alevli* kitapları yayımlandı.

Halen yazar ve serbest editör olarak çalışıyor.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Türk Tekstil ve Eğitim Sektöründe Gaziantepli Bir Öncü
Otuz Yıldır 12 Eylül

GAZİANTEP TARİHİNDE ÖNCÜ BİR KADIN: NÜKET ALEVLİ ERSOY

Yazan: Haşim Akman

Editör: Sema Çubukçu

Yayın hakları: © 2025 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Nisan 2026 / ISBN 978-625-8593-02-0

Sertifika no: 44919

Kapak ve sayfa içi fotoğrafları: Gaziantep Kolej Vakfı ve Nüket Alevli Ersoy arşivi

Kapak tasarımı: Taylan Polat

Sayfa tasarımı: Gökçen Yanlı

Baskı: Optimum Basım

Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No:51/1

34295 K.Çekmece/İSTANBUL

T: +90 212 463 71 25

Sertifika No: 41707

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Gaziantep Tarihinde Öncü Bir Kadın:
Nüket Alevli Ersoy

Haşim Akman

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

İçindekiler

Gaziantep'e ve eğitime bir ömür	9
BİRİNCİ BÖLÜM/1930-1941 Bir kimlik oluşuyor.....	15
"Uğurlu" bir doğum.....	17
Büyük savaşın ayak sesleri	22
Türkiye'nin zor yılları	23
Ailenin baba tarafı	26
Ailenin anne tarafı	31
Masallardaki gibi bir ev	37
Genişleyen aile	44
Yumma Bacı.....	48
Sosyal hayat	51
Sinema çağı	60
Küçük kardeş Oktay ve haylazlıkları.....	65
Bağ evinde geçen çocukluk	68
Okul yolunda ilk adımlar	72
Ölüm, doğum ve savaş	77
İKİNCİ BÖLÜM/1941-1950 1941-1950 Kolej yılları	81
Neye niyet, neye kısmet.....	83
Amerikan Kız Koleji'nde	85
Miss Summers efsanesi	88
Savaşın gölgesinde kolej yılları.....	95
Ankara-İstanbul arasında lise yılları.....	99
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM/1950-1960 Evlilik ve hayata karışma.....	105
Kolejden mezuniyet	107
Ailecek kolejli	113
Kolejli damat.....	116
Sade bir nişan	122
Son adım, evlilik.....	124
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM/Topluma hizmet gönüllüsü	129
Değişen dünya ve Türkiye.....	131
Sivil toplum çalışmaları	132
Yardım Sevenler Derneği.....	134
Gaziantep'in kültür dokusunda kalıcı izler	137

Baklavanın anavatanında pastane.....	139
Gaziantep Lioness Kulüp kuruculuğu	142
Şehirde Lions fırtınası	149
İlk yılında dünya listesinde	153
Amerika’da 24 Kasım	159
Yönetim çevresi başkanı	172
Yöneticiler ve devlet adamlarıyla ilişkiler.....	187
Müthiş ekip.....	191
Hayvan sevgisi.....	195
Eğitimci Nüket Ersoy	198
Deniz Özçelik’ten Nüket Aevli Ersoy’a.....	201
Tanıklıklar	203
“İyi ki konuşmuş benimle”.....	205
BEŞİNCİ BÖLÜM/1960-1971 “Robert Koleji gibi bir okul”	207
Bir kolej istiyorum.....	209
Maarifi Mahalli Derneği.....	211
Gaziantep Koleji Açma ve Yaşatma Derneği	214
“Antep’in ve Antepililerin okulu”.....	218
Kadın Kolları fırtınası.....	221
Kolej, kendi binasında	225
Vakitsiz bir ölüm.....	228
Her şeyi ile tam bir kral.....	228
ALTINCI BÖLÜM/1975’ten geleceğe“ Her şey kolej için”	233
Bir dönem kapanıyor.....	235
Kolej, küllerinden yeniden doğuyor	238
Vakfı ele geçirme operasyonu.....	243
GKV Özel Okullar’nın yeniden yükselişi.....	245
GKV Özel Okullar’nın muhteşem 50. yılı	254
Kolejin geleceği.....	265
Ekler.....	269
Konuşmalar.....	271
10 Kasım konuşması (2006)	272
Lise mezuniyet töreni (2006)	274
Öğretmenler Günü konuşması (2013).....	276
GKV Mütevelli Kurulu toplantısını açış konuşması (2023)	278
Kaynakça	281
Albüm.....	283

Gaziantep'e ve eğitime bir ömür

Bazı insanlar, içinde bulunduğu toplumun özelliklerinden faydalanıp kolay yoldan şan şöhret kazanmak, servet edinmek gibi arzuların peşinde koşmak yerine, belli bir yarar sağlayarak topluma etkide bulunmayı amaç edinirler. Onlar, mevcut koşullardan kaynaklanan olumsuzlukları tükenmez bir azimle aşıp bütün dikkatlerini, enerjilerini ve çoğu zaman da ömürlerini, amaçlarının gerçekleşmesi için harcarlar. İlerleyen sayfalarda anlatılan yaşamöyküsünün kahramanı da o insanlardan biridir.

Nüket Alevli Ersoy Antep'li, varlıklı bir ailede dünyaya geldi (1930). Sahip olduğu nüfuzu ömrü boyunca memleketi için seferber eden bir babanın kızı olarak yetişti. Ülkenin en seçkin ailelerinin çocuklarının eğitim gördüğü Robert Koleji'nden mezun oldu (1950). O dönemin gençleri için biçilmiş toplumsal role uygun olarak, iki yıl sonra o da evlendi. Üst düzey matematik, fen, edebiyat, sosyal bilimler ve İngilizce bilgisine sahip hemcins akranları "kolej diplomalı ev kadını" rolünde yaşamlarını sürdürürken, o yön değiştirdi: Gaziantep'in eğitim, kültür ve sosyal hayatında kalıcı izler bırakan bir dizi girişime öncülük etti.

Yardım Sevenler Derneği Gaziantep Şubesi'nin misafir olarak katıldığı bir toplantısında haberi bile olmadan başkan seçilmesiyle (1958) sosyal hayatın içinde daha çok yer almaya başladı. Dört yıl süren başkanlığı sırasında çevresini yönlendirerek derneğe gelir getirecek pek çok projeyi hayata geçirdi. Ancak bunların arasında biri var ki, Antep'te bir ilkti: Pastane açmak!

Başta baklava olmak üzere çeşit çeşit tatlının birbiriyle yarıştığı Antep mutfak kültüründe Batılı tarzda pasta yemek akla en son gelecek şeydi çünkü o tarihte Antep'te Nüket Alevli Ersoy dışında pasta yapmayı bilen azdı. Hayatında hiç yemek yapmamış biri

olarak Nüket Ersoy da babasının hediye ettiği bir Amerikan yemek tarifleri kitabındaki pasta çeşitlerini evinde deneyerek öğrenmişti. Başarısı sınırlı olsa da özgüveni sonsuzdu. Evdeki mikseri ile fırını derneğe bağışladı. Antep'in ilk pastanesi Kara Kedi böyle doğdu. O sırada lise öğrencisi olan Demir Özgüler, orada pastacılığı meslek edindi; bugün de şehrin en lüks pastanesi olan Orkide'yi açtı.

Pasta ve pastanecilik, Gaziantep'in kültür yaşamına getirilmiş ilk yenilikti. Arkası gelecekti.

Nüket Alevli Ersoy, evrensel normlarda eğitimin, sıradan bir kişiyi soran soruşturan, araştıran bir bireye nasıl dönüştürdüğünü, kişiliğini ve hayatını nasıl yeniden şekillendirdiğini dokuz yıllık kolej hayatında bizzat yaşayarak öğrenmişti. Okulunu bitirip yeniden memleketine döndüğü andan itibaren "Gaziantep'te de Robert Koleji gibi bir okul olsa, ne güzel olur" fikri de zihnine yerleşti.

"Robert Koleji gibi bir okul" kurmak, bir kişinin kendi başına üstesinden geleceği bir iş değildi elbette ve o da bu arzusunu yıllarca içinde saklı tuttu. Ta ki 1961 yılında bir gün, Nail ve Francine Artuner ile Jack ve Judy Brown çiftlerini eşiyile akşam yemeğinde ağırlayana kadar. Gecenin tek sohbet konusu, Nüket Ersoy'un tutkuyla dile getirdiği "Robert Koleji gibi bir okul"du. Herkes hemfikir olunca sonraki buluşmalar gündemli toplantılara dönüştü.

Tutkuyla bağlanan proje ne kadar uzak görüşlü olursa olsun, o tarihte değil Antep gibi küçük bir sınır kentinde, Türkiye'nin en büyük illerinde bile bir özel okul açmak, dibi görünmeyen suya atlamaktan farksızdı. Fikir sahipleri de henüz otuzlu yaşlarında bir grup hevesli genç olarak bunun farkındaydı. İhtiyaç duydukları önderlik için Cemil Alevli'yi ikna etmeleri gerekecekti.

Cemil Alevli, yaptırdığı okullar ve her zaman gizli tuttuğu yardımlarıyla, döneminde zaten bir eğitim fedaisiydi. Biricik kızının idealini bizzat gerçekleştirecek servete de sahipti. Ancak o, kolejin kendi ya da ailesinden birinin sahipliğinde değil, Gaziantep'in ve Gaziantep'linin sahipliğinde olmasında özellikle ısrarcıydı.

Türkiye'de eğitimci olmayan yerel sermaye sahiplerince kurulmuş ilk ve tek özel eğitim kurumu olan Gaziantep Koleji, "Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, kâr amacı gütmeyen eğitim-öğ-

retim vermek” amacıyla 1963 yılında eğitime başladı. Kurucu önderi Cemil Alevli’nin yaşamının noktalanmasıyla tamamladığı 10 yıllık ilk döneminde kolej;

- Kâr amacı gütmeyen hizmet vermekten vazgeçmedi. Bir yandan tesislerini büyütüp geliştirirken, burslu öğrenci sayısını da sürekli artırdı.
- Kuruluş ilkelerinde dile getirdiği eğitim anlayışını tavizsiz sürdürdü.
- Okul-öğrenci-veli işbirliğini Okul Aile Birliği ile işler kıldı.
- Öğrencilerin okul yönetiminde söz sahibi olmasını Öğrenci Temsilcileri Konseyi ile sağladı.
- Mezunlar Cemiyeti ile de okulunu bitirmiş öğrenci ve velileriyle bağlarını diri tutarak, mezunlarının Gaziantep Koleji’ne aidiyetini oluşturdu.

Kolejin fikri önderi Nüket Ersoy, on yıllık ilk dönemde “cephe gerisinde” son derece önemli, yaratıcı roller üstlendi. Sivil toplum kuruluşlarındaki çalışmalarından edindiği deneyimlerle hem kolejin başa dayalı gelir kaynaklarını genişletti hem de Gaziantep’in sosyal yaşamını hareketlendirdi. Bizzat kurup başkanlığını üstlendiği Kadınlar Kolu, sıradışı bir oluşum olarak dikkat çekiciydi.

Nüket Ersoy’un kişisel girişimleriyle atılan bir diğer yeni adım, Türkiye’nin kültür-sanat dünyasını zenginleştiren sahne sanatçılarıyla Gaziantep’lileri tanıştırmaktı. Gaziantep’lilerin o zamana kadar sadece gazete, dergi ve sinema aracılığıyla tanıdığı dönemin önde gelen aydınları, yazarları, sinema ve ses sanatçıları, tiyatro grupları, koleje gelir sağlamak amacıyla düzenlenen gösteri, konser, balo vb. etkinlikler için kente davet edildi. Böylece oluşturulan şenlik ortamları sayesinde Gaziantep, “çağdaş sanat ve kültüre kucağa açan kent” kimliği edindi.

Nüket Alevli Ersoy’un öncülüğünde yürütülen bütün bu girişimler, Gaziantep Koleji’nin “okul”dan “ekol”e dönüşmesinde etkili oldu.

Gaziantep Koleji'nin kaderi, kurucu önderi Cemil Alevli'nin erken yaşta (1 Nisan 1971) hayata veda edişiyile bir yol ayrımına girdi. Kolej, her ne kadar "Gaziantep ve Gaziantepililere mal edilerek" kurulmuşsa da, en büyük bağışçısı Cemil Alevli ve Alevli Ailesi'ydi. Bu dönemde ortaya çıkan finansman sorunu dernekten vakıf yapısına geçilmekle de (21 Haziran 1973) aşılamadı. En nihayetinde GKV Mütevelli Heyeti, arsa mülkiyeti Gaziantep Koleji Vakfı'nda kalmak üzere, tesislerinin kullanım hakkını "Milli Eğitim Bakanlığı'nın yabancı dilde eğitim öğretim amacıyla" açmayı planladığı Gaziantep Anadolu Lisesi'ne devretme kararı aldı (1 Temmuz 1975). Böylece Gaziantep Koleji, eğitim hayatından çekildi.

Ancak kolejin fikri önderi Nüket Alevli Ersoy, ideallerinin peşini bırakmadı. Babası Cemil Alevli'den devraldığı eğitim meşalesini, kuruluş ilkelerini aynen koruyarak, Gaziantep Koleji Vakfı Okulları adı altında yeniden yakarak günümüze taşıdı.

Gaziantep Koleji'nin küllerinden yeniden diriliş anlamına gelen ikinci döneminin baş mimarı, hiç şüphesiz Nüket Alevli Ersoy'du.

Kuruluşundan itibaren on binlerce mezununun eğitim öğretim hayatına yön veren ve günümüzde anaokulundan lise düzeyine, on binlerce öğrenciye eğitim yuvası olmaya devam eden Gaziantep Koleji, onun kararlı, azimli çabaları ve liderliğiyle bugünlere geldi.

Ali Babat, uzun yıllar boyunca İstanbul merkezli basın-yayın organlarının Gaziantep temsilciliğini yürüten usta bir gazeteci. İşi gereği Nüket Alevli Ersoy'un son 25 yıllık yaşamına da yakından tanıklık eden Babat, onun Gaziantep ve Gaziantepililer üzerindeki dönüştürücü rolünü şu sözlerle özetliyor:

Ekonomisi, sanayisi ve sahip olduğu dinamiklerle Türkiye'nin en güçlü kentleri arasında ilk sıralarda yer alan Gaziantep'in elbette geçmişten günümüze kadar bugünlere gelişinde önemli isimlerin, önemli değerlerin emekleri, çabaları, hayalleri ve girişimleri vardır. Bu değerlerin önde gelenlerinden biri, hayallerine bizlerle ortak eden değerli büyüğümüz Sayın Nüket Alevli Ersoy'dur.

Yaklaşık 25 yıl önce tesadüfen tanıştığım Nüket Alevli Ersoy'un hikâyesi, hayatımı derinden etkileyecek türdendi. 1960'lı yılların başında bir avuç Gaziantep'li gençle birlikte "Gaziantep için neler yapabiliriz?" sorusuna yanıt arayan Nüket Ersoy, nitelikli eğitimin yanı sıra yabancı dil öğretimine de ağırlık veren bir okulun bu kentin bütün dinamiklerini etkileyeceğine inanarak, Gaziantep ile ülkemizin kalkınmasına da katkıda bulunan bugünkü Gaziantep Kolej Vakfı Özel Okulları'nın fikri ve fiili önderi olmuştu. O, bununla da yetinmedi; kuruluşunun 60. yılı büyük etkinliklerle kutlanan Gaziantep Kolej Vakfı Özel Okulları'nın gelişmesi, büyümesi ve kalkınmasına ömrüyle birlikte bütün servetini de vakfetti.

Nüket Alevli Ersoy, ulusal kalkınmanın eğitimle mümkün olacağına inanan, ideallerini ödünsüz bir şekilde gerçekleştirmek için büyük uğraşlar veren, Atatürkçü kimliğiyle toplumda saygın yer edinmiş ender kişilerdendir. Kendisini tanıdığım günden bugüne, bu kentte yaşayanlar olarak, hayallerinin bir kısmına ortak olduk. Onun kişiliği ve üstlendiği misyon bizlerin de yaşamlarına önemli ışık oldu. Dokunduğu insanların yaşamlarını olumlu yönde değiştiren Nüket Ersoy'dan öğrendiğimiz en önemli söz "Hayallerinize ve ideallerinize sahip çıkacaksınız" kuralı oldu. Mücadeleci ruhu, tevazu ve sadeliği ve üstlendiği misyon, binlerce gencin nitelikli eğitimle geleceğini sağlam temellere oturtmasında önemli faktördür.

Nüket Alevli Ersoy, sadece bizler için değil, GKV Özel Okulları'nda eğitim alan binlerce öğrenci kadar bütün kadınlar için de önemli bir rol modelidir. Cumhuriyetçi ve Atatürkçü kimliğiyle bilinen, siyasetin her türlüşünden uzak duran, sadece üstlendiği misyon için çabalayan bu ulvi insan, dün olduğu gibi bugün de aynı şevk ve heyecanla eğitim alanında başlattığı çalışmalarını ve çabalarını sürdürmeye devam ediyor.

Türkiye'nin üretim, istihdam ve ihracat sıralamalarında altıncı sırada yer alan Gaziantep'in başarısının altındaki gizli imza, inanıyorum ki bu kentin nitelikli eğitimle kaderini değiştirmeyi başaran Gaziantep Kolej Vakfı Mütevelli ve Yönetim Kurulu Başkanı Nüket Ersoy'dur.

Elinizde tuttuğunuz kitap, aldığı her nefesi memleket menfaatleri için soluyan, atadan Antep’li bir ailenin son ferdi olarak Nüket Alevli Ersoy’un Gaziantep’in eğitim, kültür ve sosyal tarihinde oynadığı nc rolü de gözler önüne seriyor.

* * *

İstanbul’dan gelip kitap üzerine çalışmak için odasına kapandığımızda vaktin nasıl akıp geçtiğini, ders ve teneffüs zillerinin susup olup havanın kararmasıyla anlardık. Bir de Celal Bey’in “Bugünlük bu kadar yeter. Artık mola verin” telefonuyla. Gelen o ilk telefon, en az 12 saati geride bıraktığımızı işaret ettiği gibi, bize de 90 yaşını geride bırakmış Nüket Hocama haksızlık ettiğimizi hatırlatırdı. Biz zr dileyip ertesi gün devam etmeyi teklif etsek de o “Bir bölüm daha ilerleyelim” der, kıpırdamazdı yerinden. Hemen ardından da, sevgili eşini bizden koruma güdüsüyle elbette, Celal Bey’in telefonları skn eder, en nihayetinde o değil biz pes ederdik. Galiba bu sefer de öyle oldu. Son düzeltmeleri yerleştirip kitabın basım hazırlıklarını tamamlamamıza ramak kalmıştı ki Nüket Hocam sevgili eşi Celal Bey’in yanına uçtu.

Keşke biraz daha kalabilseydi da son sevinci birlikte yaşayabilseydik.

* * *

Cenaze sonrasında Nüket Alevli Ersoy için taziyeleri yeğeni Esen Akan ile GKV zel Okulları adında GKV Mütevelli ve Yönetim Kurulu Başkan Vekili Avukat Aysel Tokatlı kabul etti.

Her kitap, yazarı dışında pek çok görünmez kişinin emeğini de taşır. Onların bir kısmı kitap künyesinde de görünmez. Gaziantep Kolej Vakfı Genel Sekreteri Feray Karaca, kitabın ortaya çıkmasındaki çabasıyla bu sayfada da derinden bir teşekkürü hak ediyor.

Haşim Akman
İstanbul, şubat 2026

Kimdir Nüket Alevli Ersoy?

Bazı insanlar, içinde buldukları toplumun sunduğu imkânları kolay yoldan şan, şöret ya da servet edinmek için kullanmak yerine, tüm dikkatlerini ve enerjilerini topluma yarar sağlayacak işlere adarlar. Mevcut koşulların yarattığı güçlükleri tükenmez bir azimle aşarak amaçlarına ömürlerini vakfederler. Nüket Alevli Ersoy da bu insanlardan biridir.

Mücadeleci, azimli, kararlı ve öncü bir rol model olan Ersoy (1932–2025), “kolej diplomalı ev kadını” olmak yerine Gaziantep’te Robert Koleji düzeyinde bir okul kurma hayalini gerçeğe dönüştürmüştü; memleketine ve ülkesine adadığı ömrü boyunca pek çok ilke imza atmıştır.

Ersoy, Gaziantep Lions Kulübü’nün kurucusu, yılmaz bir Atatürkçü, toplumsal gelişim için yaşamını ve servetini seferber eden bir Cumhuriyet kadınıdır.

